

***DE KERSTAVOND
VAN***

LAIDA

Door Frans Busschots

De Kerstavond van Laïda

Dit toneelspel rond het kerstgebeuren kan eventueel aangevuld worden met choreografie en zang.

DECOR

Een landschap in de bergen.

Links: een schaapsstal.

Midden: een huisje.

Midden en rechts: enkele rotsblokken als speelvlakken.

PERSONEN

1 jongen, 1 meisje, 3/4 vrouwen (jeugd), 4/5 mannen (jeugd)

ALLE ROLLEN KUNNEN PERFECT GESPEELD WORDEN DOOR KINDEREN.

Laïda: een blind meisje van 12 jaar. Speels.

Fenn: een jongen van 14 jaar. Houdt veel van zijn zus Laïda.

Carlo: een oudere leurder.

De vrouw van Carlo die een kind verwacht.

Agent Snel: plichtbewust.

Papa van Laïda en Fenn: nogal zakelijk.

Vertelster: warme stem.

Vrouw 1: mooi gekleed.

Man 1: zelfingenomen persoon.

Vrouw 2 en man 2: koppeltje, verliefd.

De rollen van vrouw 2 en man 2 kunnen door vrouw 1 en vrouw 2 gespeeld worden.

Alle verlichting is gedoofd. Achtergrondmuziek.

Vertelster Ergens op een eiland. Tussen Cuba en Florida (of op een andere plaats).
Kerstavond.
(Bepaalde verlichting op verhoog waarop Laïda en Fenn zullen komen)

(Het geluid van meeuwen. Havengeluiden. De muziek past zich aan. Meer zuiderse muziek. De stoomfluit van een naderend schip.)

Fenn (Komt vlug op verhoog staan, roept) Eerst! Ik ben eerst! (kijkt spottend naar zijn zusje.)

Laïda (Wanhopig. Fenn heeft zich zo even van haar losgemaakt en ze staat nu hulpbehoevend, alleen, met de handen rond zich bewegend. Boos.) Fenn, Fenn!

Fenn Ik ben eerst. Jij misschien tweede. Boe!!

Laïda Jij moet bij mij blijven. Je WEET het: alleen ben ik bang.

Fenn Maar zusje toch! Jij zult héél je leven bang blijven!

Laïda (bestraffend) Fenn!

Fenn Kom, we lopen om het vlugst. Ik tel tot drie! (springt van verhoog, wil weglopen. Loopt enkele meters weg, blijft staan. Wil eigenlijk Laïda alleen maar plagen.)

Laïda Fenn! (met uitgestoken handen, zoekt Fenn.) Fenn, Fenn, waar ben je?

(Fenn loopt weg, maakt opzettelijk veel lawaai, blijft plots staan. Laïda botst tegen hem aan. Fenn lacht, Laïda wordt boos en trommelt met haar vuisten op de borst van Fenn. Die laat begaan. 't Is toch zijn zusje!)

Laïda (boos) Jij! Jij!

Fenn (plagend) Ik! Ik!

Laïda Jij hebt mama beloofd...

Fenn (onschuldig) Beloofd? Ik iets beloofd?

Laïda Ja, jij...Jij hebt mama beloofd...

Fenn Beloofd? Mag ik dan nooit eens een grapje maken?

Laïda (nadenkend, met heimwee) Mama...Mama...

Fenn Praat niet over mama. Ik...

Laïda (neemt Fenn vast.) En nu laat je me nooit meer alleen.

Fenn (verveeld) Voor de eerste keer in mijn leven...(geeft zusje een vluchtig zoentje.) Beloofd!!

(ver geluid van een stoomfluit)

Laïda Fenn, hoor jij dat ook?

Fenn De boot wil je zeggen?

Laïda Ja, de boot...

Fenn (plagend) Ik heb niets gehoord. Moet ik iets gehoord hebben?

Laïda De boot...

Fenn Nu je het zegt, ja, ik hoor iets. (overtuigd) Ja, het is de boot.

Laïda (gedecideerd) Hij is wel laat vandaag, hé?

Fenn (niet begrijpend, gemaakt, plagend) Laat? (kijkt op zijn gekregen uurwerkje) Laat, zeg je?

Laïda Ja, laat...

Fenn (gewichtig) Op mijn uurwerk is het nu juist op de kop enkele minuten vóór tien uur!

Laïda (spottend) Op jouw uurwerk? Je doet me lachen, broertje! Jouw uurwerk? Dat blikken doosje dat je vorig jaar van die dikke Amerikaan gekregen hebt? (lacht) En sinds je het glaasje hebt kapot gedaan, staat er maar één wijzer meer op. (lacht)

Fenn Ik heb er terug een tweede opgezet. Gisteren. En alles werkt prima. (kijkt aandachtiger naar zijn uurwerk) Om het precies te zeggen: het is nu net op de kop twee minuten vóór tien uur.

Laïda Niet waar, Fenn! Je liegt!

Fenn Hoe kun jij dat weten. Je hebt mijn uurwerk nog nooit gezien!

(Even is het stil, dan weent Laïda zachtjes.)

Fenn (troost) Zo bedoelde ik het niet, zusje!

Laïda Zie je de boot al? (wijst naar beneden, naar de haven)

Fenn (enthousiast) Hou me vast! We kruipen hier op deze rotsblok. Dan kunnen we de haven zien. (Laïda helpt Fenn op een "rotsblok" kruipen. Er klinken drie korte stoomfluitsignalen.)

Fenn Ik zie hem al. Hij draait om te kunnen meren. Er staan maar twee mensen om aan wal te kunnen gaan.

Laïda Twee mensen maar? Lieg je weer niet, Fenn?

Fenn Morgen is het Kerstmis, Laïda. Of was je dat vergeten? De laatste toeristen zijn al sinds gisteren aangekomen. Dat weet ik van Jona. Die werkt in hotel Palace, dat weet je toch nog wel, hé?

Laïda Zijn er veel Amerikanen, dit jaar?

Fenn Dat heb ik Jona niet gevraagd. Ze hebben allemaal een dik buikje en komen om nog meer te vreten en te drinken. (kijkt naar de haven) De boot is al gedraaid. (korte pauze) En straks komen ze allemaal kijken naar de avondboot. Die komt dan wat later, net voordat het donker wordt. Er branden dan fakkels en gekleurde lampen aan boord. Het is dan precies alsof de zee brandt.

Laïda Dat hoef je mij niet te vertellen, Fenn. Dat weet ik al jaren. En het kerstmannetje komt dan met die boot. Dan begint men te drinken en te tieren, de ganse nacht. Zo vieren die vreemdelingen Kerstmis.

Fenn Die dikke vreemdelingen hebben geld bij, véél geld. En dat is er nodig om de wegen te maken, om in ieder huis lichtjes te laten branden. Dat vertelde de burgemeester mij eens.

Laïda Ligt de boot al stil, Fenn?

Fenn Ja, en de twee vreemdelingen zijn al aan wal. Het is een magere man met een grote zak en een dikke vrouw, die precies niet meer zo best kan gaan.

Laïda Wat komen die hier doen? Zijn het toeristen?

Fenn (korte pauze, Fenn kijkt naar de haven) Hé! Nu zie ik het! Het is Rosse Baard en zijn vrouw. Je weet wel... twee leurders. Een vies volkje, zegt papa altijd.

Laïda En waar is die Rosse Baard nu?

Fenn Ik zie hem niet meer. Of toch wel: ik zie ze nu terug. De vrouw gaat al wat makkelijker. Ze nemen het wegje naar het Zwarte Meer.

Laïda Dan komen ze misschien voorbij ons huisje. Weet je nog...vorig jaar met Kerstmis?

Fenn (verveeld) Wat moet ik nu weer weten?

Laïda We stonden hier op deze rots, of was het even verder?

Fenn Hier was het niet. Wat verder!

Laïda Plots hoorde ik een lied. Een prachtig lied...

Fenn Maar jij zou het natuurlijk niet kunnen zingen. Jij kunt mij alleen maar plagen.

Laïda Stil even, Fenn stil! (ze neemt de houding van een zangeres aan: beide armen plechtig gespreid. Ze zingt nu een kerstlied met vooral de nadruk op vrede. Het lied "Vrede voor iedereen" geniet hier de voorkeur. Kan natuurlijk play-back gezongen worden.)

Fenn Bravo, zusje! Bravo!

Laïda (enthousiast) Vorig jaar hadden we ook een kerststalletje gemaakt. Met een mooi kindje Jezus. En Ons Lieve Vrouwke, met St.-Jozef, de Drie Koningen en één os en een koe en ...één ezel.

Fenn Twee ezels. Een kleine en een grote. Jij was die...

Laïda ...kleinste en jij die grote ezel. Ia, ia...

Fenn Jij was die grote ezel...

Laïda (nadenkend) We hadden kaarsjes gevraagd aan de pastoor. Kleine kaarsjes. Overschotjes. Maar ze brandden toch zo mooi en ze waren zo lekker warm. En we zongen van stille nacht, heilige nacht...

Fenn De pastoor dacht eerst dat ik die kaarsjes wilde gebruiken om vuurtjes te maken, om iets kwaads te doen. Maar ik vertelde hem dat ze voor het kerststalletje van Laïda waren. Grabbel maar in de doos en neem er maar zoveel als je maar wil, zei hij.

Laïda Zou jij...

Fenn O, neen! Wat moet die pastoor wel denken? Jij met je kaarsjes, je kerststalletje! Jij met je lelijke ezels!

(Laïda wil Fenn slaan, maar die vlucht naar een ander rotsblokje. Laïda kruipt van haar rotsblok en zoekt Fenn.)

Laïda Fenn, Fenn, waar ben je? (zoekt, Fenn hoest, Laïda doet alsof ze dat niet gehoord heeft, loopt wat weg en plots grijpt ze Fenn vast.) Ik heb je! Wat dacht je: ons Laïda vindt mij nooit meer? Op je knieën. Zal ik je een draai om je oren geven?

Fenn Ik heb toch niets misdaan. Ik ben toch een brave jongen. Ik plaag nooit mijn zusje!

Laïda (kwaad) Jij nooit plagen? Je doet niets anders. Op je knieën! (Fenn op zijn knieën met armen omhoog. Laïda neemt met haar linkerhand een grote draai met de bedoeling Fenn eens een rake klap toe te brengen. Fenn sluit de ogen en wacht op het onvermijdelijke. Maar Laïda laat haar handen zakken, lacht en klapt dan met de handen tegen elkaar, luid. Fenn doet toch alsof het hem pijn heeft gedaan. Weent) Geen genade! Zal ik je nog eens een draai tegen je oren geven?

Fenn Genade! Genade! Ik vraag de pastoor of...

Laïda (verandert ineens van houding) Wat vraag je de pastoor?

Fenn Of ik nog eens met mijn grote handen in die doos mag grabbelen. (toont zijn handen)

(Spot op Rosse Baard en zijn vrouw, die van de haven komen en bijna in de buurt zijn van de rotsblokken waar Laïda en Fenn zich bevinden. De man ondersteunt liefdevol zijn vrouwtje.)

Carlo (bezorgd) Hoe voel jij je vrouwke? Moe?

Vrouw (moe, traag) Jij bent goed voor mij, Carlo. Ik voel me wat moe, maar het gaat wel.

Carlo Straks probeer ik nog wat te verkopen: een broeksband, schoenveters of zo. We kunnen de centen goed gebruiken. En voor deze avond vraag ik ergens onderdak. Er wonen hier nogal véél lieve mensen. Het zal best lukken. (bezorgd) Gaat het?

Vrouw Voel jij je niet moe? Je hebt ook al zo'n drukke dag achter de rug. En altijd maar voor mij zorgen.

Carlo Kijk hier staat al een huisje. Ik zal even vragen of we vanavond mogen overnachten. Je weet het: nog wat verkopen, wat centen horen rinkelen: dàt doet beter slapen.

(Spot op mooie vrouw die in een zetel geniet van het prachtige weer, heel mooi gekleed.)

Carlo (tot vrouw in zetel) Goede dag, lieve vrouw! Ik ben Carlo, de leurder. En dit is mijn vrouw. We zoeken onderdak voor vanavond. We zijn arm en ...

Vrouw 1 (onverschillig, bijna minachtend) Dat zie ik.

Carlo Als je ...

Vrouw 1 Ik was net aan 't genieten van welverdiende rust. Het leven is druk, maar dat wet je misschien niet. Jullie genieten altijd van de rust en de eenvoud.

Carlo Zou je...

Vrouw 1 Zeker, ik ga nu verder genieten. Het is zo avond. En het is een speciale avond. Ik moet goed uitgerust zijn. Er staat nog heel wat te gebeuren. Wil je even opzij gaan: ik wil nog wat genieten van de zon, waarop ik recht heb! (kijkt weg van Carlo)

(Carlo kijkt naar de vrouw, kijkt naar zijn eigen vrouw, haalt de schouders op: ze stappen samen verder)

(Spot nog even op vrouw 1 en dan overschakelen naar Man 1)

Carlo (voor Man 1, die rechtstaande geniet van muziek, draagbare radio, danst...) Dag, brave man!

Man 1 (op de maat van de muziek) Hallo, hallo, hallo! Wat ben ik blij dat ik je zie, hallo, hallo...

Carlo Brave man...

Man 1 Hallo, hallo...

Carlo Ik ben Carlo, de leurder...

Man 1 (op de maat van de muziek) Carlo, de leurder, hallo, hallo...

Carlo Ik zoek voor vanavond...

Man 1 (muiziekje stopt, schakelt aanstonds ander muziekje, ander ritme in. Hij leeft helemaal mee met de muziek. Hij heeft geen tijd voor Carlo.)

Carlo Ik zoek...

Vrouw Kom, Carlo. Die man hoort niet. Hij ziet niet. Hij is hier niet.

Carlo We vinden wel iets. Het moet. Zeker nu! (samen verder tot aan de plaats waar Laïda en Fenn staan. Spot op de kinderen.)

Carlo Dag, brave kinderen. Het is een mooi weertje. Jullie zijn aan 't spelen?

Laïda Ja, meneer. En van hier kunnen we de haven zien.

Carlo Dat is mooi, kindje. Jullie wonen op een prachtig eiland. Tot ziens, kinderen.

Fenn Tot ziens!

Laïda Tot ziens!

(Carlo en zijn vrouw stappen verder. Alleen de twee kinderen staan in de spot.)

Laïda Je hoort het toch, je ziet het toch...

Fenn Wat moet ik nu horen en zien?

Laïda Dat dit geen dieven zijn! Arme mensen. Maar van arme mensen houdt men niet. Ze hebben geen geld bij en dan tellen ze niet mee. Feestvieren en pret maken dat kan hier allen met harde dollars, zegt papa.

Fenn Die Rosse Baard vertrouw ik niet. Neen.

Laïda Jij bent net als papa. Als je iemand niet kent, dan zeg je er kwaad van. Dat is niet eerlijk.

Fenn Zusje maak je niet boos. We wandelen terug naar ons huisje. Jij gaat daar op het bankje zitten en ik loop naar de kerk. Je kaarsjes halen.

Laïda Misschien krijg je zelfs een grote kaars, als je het héél beleefd vraagt.

Fenn Jij denkt zeker dat die pastoor gek is? (wil weggaan maar agent Snel, per fiets, komt er aan.)

Agent Héla! Wat doen jullie daar? Laat jullie handen eens zien. Toch niets gestolen zeker?

Fenn Maar...(toont samen met zusje zijn handen)

Agent Niets te maren. Ik ben agent Snel, maar dan veel sneller dan ik het kan uitspreken. Zo, en heb je geen dieven gezien? Er loopt hier van alles rond in deze drukke kerstperiode. Pikkedieven, pakkedieven.

Laïda Ik heb nog nooit een echte dief gezien, agent.

Agent Ik hoop dat je nooit een échte dief te zien krijgt!

Laïda Ik zal nooit een dief zien, agent.

Agent Maar best. Eigenlijk ben ik er ook bang van. Maar ik vertegenwoordig de wet. Ik moet optreden. (rijdt met fiets verder, af.)

(spot langzaam uit. Spot aan op een plaatsje waarheen Carlo en zijn vrouw zich begeven. Ze zetten zich neer.)

Vrouw Nu voel ik pas hoe moe ik ben.

Carlo Rust maar wat vrouwtje! Rust maar wat!

(Vrouw 2 en Man 2, een verliefd koppeltje, druk pratend wandelt voorbij. Ze wandelen naar beneden, naar de haven. Ze genieten reeds van het komende feest. Even voor Carlo blijven ze staan. Bekijken verwonderd het rustende paar.

Man 2 Jullie zien er moe uit. Zo kan men toch niet genieten van het komende kerstfeest.

Carlo Je hebt gelijk, man. Zo kan men niet feestvieren.

Man 2 Dat dacht ik al. Een beetje meer pit en wat andere kleding...

Vrouw 2 Er zal inderdaad meer nodig zijn...

Carlo Eigenlijk dacht ik niet aan feestvieren...

Man 2 Echt? Jammer! Het enige wat wij in ons leven nodig hebben is lol, pret, plezier, eens uit de bol gaan, eens lekker genieten. Ik moet morgen niet meer weten wat ik vandaag nog allemaal zal meemaken!

Carlo Het zal voor mij al een groot feest zijn indien ik voor deze avond ergens overnachting kan bekomen.

Man 2 Dat is niet veel.

Carlo Neen.

Man 2 Maar dat is zeldzaam. Geen gewone vraag. Overnachting? Alle hotels zijn volzet. En daarbij met je kleding.

Carlo Ik dacht zo...bij de een of andere brave burger.

Man 2 Brave burger. (lacht) Er loopt hier van alles rond met deze feestdagen. Waar veel volk is...dieven...ik weet niet hoe ik je zou kunnen helpen. Maar het zal een héérlijke avond zijn. Ergens achter een rotsblokje of zo. Ik weet trouwens ook nog niet waar ik deze nacht zal slapen, als ik zal slapen! (kust vrouwtje, stappen vreugdevol verder: het feest van vanavond...)

Vrouw (wil recht, Carlo ondersteunt haar) Zullen we dan maar verder gaan? Het is zo avond ...

(spot langzaam uit)

Verteller En die avond kwam vlugger dan Carlo dat wilde. Niets lukte. Nergens wilde men van hem weten. En mensen die vroeger van hem een kleinigheidje kochten, deden nu alsof ze hem niet kenden. Ook een plaatsje voor de nacht had hij nog niet kunnen vinden. Maar Carlo gaf alle hoop nog niet op. Hij moest en zou iets vinden. Niet voor hem, neen, hij wilde zelfs ergens onder een boom slapen. Maar voor zijn vrouwtje en ... (het kindje dat zal geboren worden)

(Spot op eenvoudig huisje waar Fenn en Laïda aan een tafel zitten. Kerstboom, kerststalletje... 4 grote kaarsen staan op de tafel en branden. Laïda warmt haar handen aan de kaarsen.)

Laïda (enthousiast) Toch mooi van die pastoor, hé?

Fenn Hij zag me komen. Fenn, zei hij, terwijl hij lachte: jij komt om kaarsjes voor Laïda's kerststalletje. Ik knikte. Ik dacht: hoe kan die dat nog weten. Grabbel maar in de doos, zei hij. Ik nam mijn grote hand... Wacht even, riep hij. Leg die kleine kaarsjes maar terug. Ik dacht: wat heb ik nu weer verkeerd gedaan. Kom maar eens naar hier, riep hij. Kijk dit zijn 4 grote nieuwe kaarsen. Mooi, hé?!

Laïda Is het al donker, Fenn?

Fenn Neen. Maar de zee kan ik niet meer zien. Het zal niet lang meer duren.

Laïda Zingen we nog een liedje?

Fenn Papa houdt niet van zingen!

Laïda Stilletjes dan, héél stilletjes...

(Laïda en Fenn zingen samen een kerstliedje. Het gezang wordt echter onderbroken door geklop op de deur.)

Papa (op van achter een andere plaats. Blijft voor de tafel staan. Papa roept naar wie achter de deur staat.) Wie is daar?

Carlo Ik ben het: Carlo, de leurder!

Papa Ik heb niets nodig. Maak dat je wegkomt. Ik wil met rust gelaten worden.

Carlo Ik heb hulp nodig.

Papa Ik hou niet van leurders en dieven.

Carlo Mijn vrouw is ziek...

Papa Wat verder staan nog huizen. Scheer je weg!

(Carlo en zijn vrouw blijven nog even staan en stappen dan traag verder. Papa bekijkt even de brandende kaarsjes. Af.)

Laïda Wat was papa brutaal tegen die vreemdeling. Ik heb hulp nodig, zei Carlo, maar papa wilde helemaal niet helpen. Zou er iets gebeurd zijn met die dikke vrouw, die bij Carlo was? Ik wil weten wat er gebeurd is.

Fenn Die Rosse Baard trekt zijn plan wel.

Laïda Jij bent even brutaal als papa! Maar dat vrouwtje dan?

Fenn Och, het zijn maar leurders. Die hebben niet veel nodig om te leven.

Laïda Vlug, blaas die kaarsjes uit. We gaan op verkenning!

Fenn (blaast vlug de kaarsjes uit) Pasop voor je papieren kerststalletje.

Laïda De kaarsjes zijn uit nu, hé, Fenn? Ik voel het! (met stemverheffing tot papa) Papa, het is zo donker. Straks komt de avondboot met het kerstmannetje, mogen wij eens gaan zien, papa? Vorig jaar hebben wij ook gemogen.

Papa (op) Ja, ja, de avondboot. Zodra hij binnen is, terug naar huis. Goed verstaan?

Laïda Ja, papa. Dank je!

Papa En neem een zaklantaarn mee.

Laïda Ja, papa.

(Laïda en Fenn verlaten het huisje. Het is al bijna donker.)

Laïda Zie jij iets?

Fenn Niets!

Laïda Waar kan die Carlo naartoe zijn?

(Het geluid van de avondboot weerklinkt: drie korte signalen.)

Fenn De boot, Laïda...Laten we eerst naar die boot gaan kijken. En dan...

Laïda Neen, Fenn! Ik heb zo het gevoel dat er met die vrouw iets niet normaal is. Ik denk dat ze écht ziek is.

Fenn Jij hebt te veel fantasie, Laïda! Fantasie! Gaan we nu naar de boot? Hoor je de muziek al? Straks is er vuurwerk.

Laïda Hou me stevig vast, Fenn. We gaan op zoek naar die Carlo!

Fenn Als die vrouw wat nodig heeft, dan zal die Carlo wel vragen om ergens in een van de huizen binnen te mogen gaan. Maar ik zei het toch al: leurders hebben niet veel nodig!

Laïda En als alle mensen antwoorden zoals papa?

Fenn Dan, dan ...natuurlijk! De schaapsstal van Jens!

Laïda Ben je mal? Fenn! De schaapsstal van Jens!

Fenn Natuurlijk. Héérlijk, denk ik.

Laïda Vooruit, Fenn. Vooruit!

Fenn Hef je voeten hoog genoeg. De weg is hier slecht. Voor de toeristen wordt alles goed gemaakt, maar voor ons, de mensen die in de bergen wonen...

Laïda De weg is goed genoeg. Zijn we nog ver van de schaapsstal van Jens? Hoor je nog niets?

Fenn Hé, neen...Dat is raar zeg!

Laïda Wat? Wat? Vertel, Fenn!

Fenn Er brandt licht in de schaapsstal! Zou er wat gebeurd zijn? Een wolf, of iets anders?

(van de schaapsstal is eigenlijk alleen maar een lage omheining zichtbaar. Geluiden suggereren de aanwezigheid van schapen. Afhankelijk van de technische mogelijkheden kan men waarheidsgetrouw decor presenteren)

Laïda Vlug...Fenn! Ik hoor...een...kindje!

Fenn Pasop voor de gracht!

(Laïda blijft staan.)

Fenn (opent de deur van de schaapsstal, tot Laïda) Een klein kindje op wat hooi. En al de schapen staan rond de vrouw en het kindje. Kom, Laïda, geef je hand dan kun je het ook zien.

(Plots schreeuwt het kindje uit volle kracht.)

Vrouw Stil, kleintje! (zingt een wiegeliedje)

Carlo Jullie willen het kindje zien? Kom maar dichterbij. Duw de schapen maar weg. Lief van ze, hé, dat ze ons kindje en mijn vrouwtje wat warmte willen geven. Ik heb op meerdere plaatsen aangeklopt, maar nergens mochten wij binnen. Er was nergens plaats voor ons. Gelukkig dat we in deze stal nog wat hooi vonden.

Fenn Mijn zusje is blind, meneer.

Carlo Zeg maar Carlo, jongen.

Fenn Laïda is blind. Mag ik haar vertellen wat ik zie?

Carlo Natuurlijk, jongen. Vertel maar!

Laïda Stt! Niet vertellen. Ik zie in het midden van de stal van Jens een mooie vrouw. De vrouw die deze morgen van de boot stapte en door haar man ondersteund werd. Die mooie vrouw is moeder geworden van een lief kindje. Een kerstkindje. Naast die vrouw met het kindje: een magere man met een rosse baard, Carlo, de leurdere. Rond hen, de schapen van Jens. Lief, hé!

Fenn Maar, Laïda...

Laïda Het is net als in mijn papieren kerststalletje, maar hier is het écht. Wat jammer dat ik het kindje niet kan zien.

Vrouw Kom wat dichterbij, meisje. Laïda is je naam, niet?

Laïda Mag ik je kindje aanraken?

Vrouw Natuurlijk, Laïda. Het lacht. Het steekt zijn armpjes uit.

(Laïda neemt het kindje vast, langzaam, onzeker, ze is echt gelukkig.)

Laïda (bezorgd) Hé, dag lief kindje! Heb je kou?

(Met een trompet of dergelijk muziekinstrument zal iemand nu een kort héerlijk muziekje spelen. Spot gaat vanaf nu langzaam aan op de muzikant.)

Laïda Kijk eens, Fenn! Het kindje lacht tegen mij!

(spot op Laïda en Fenn: de schaapsstal op minimum en op de muzikant max. Na het muziekje, spot langzaam en volledig terug op het kerstgebeuren.)

Laïda Kijk, Fenn. Het kindje lacht tegen mij. Heerlijk! Zie je die oogjes, Fenn? O! Fenn! Heerlijk. Het kindje lacht tegen mij. En die kleine vingertjes, wat lief! Fenn! Fenn! (Laïda beleeft hier iets uniek: kan zij écht zien?)

Fenn Laïda ... kun ... jij... zien??

Laïda (afwezig Ik weet het niet. Wat is kunnen zien? Het kindje lacht, o, lacht. En het heeft haar op zijn hoofdje.

Fenn Laïda, hou me niet voor de gek. Je fantaseert maar, zoals altijd.

Laïda Neen, ik hou je niet voor de gek. Het kindje heeft een roze huid. O! Fenn! Ik zie! Ik zie!

(De schapen schrikken van Laïdas geluid. En dan weent het kindje.)

Laïda Niet wenen, kindje! Niet wenen. Ik ben gelukkig, kindje. Ik ben 12 jaar en heb nog nooit gezien. Soms als de zon brandde, zag ik een vage schijn. Maar ik zie, ik zie, IK ZIE!

Vrouw Wat gebeurt er?

Carlo Het meisje was blind en sinds ze ons kindje vasthoudt ziet ze.

Fenn En zie je nu écht, Laïda?

Laïda Ja, Fenn: ik ZIE!!

Fenn Kom, Laïda, het wordt al laat. We moeten terug naar huis. Papa zal boos zijn.

Carlo En het kindje moet rusten. Komen jullie morgen maar eens terug.

Laïda (geeft het kindje aan de moeder. Dan doet ze haar vestje uit.) Hang mijn vest maar om het kindje, mevrouw. Dan heeft het vast geen kou.

Fenn Dag, mevrouw, dag Carlo!

Laïda Dag, kindje, dag mevrouw, dag Carlo!

(Laïda en Fenn verlaten de schaapsstal. In de verte de stoomfluit. Gejuich, muziek...)

Fenn De boot, Laïda. Kom de boot. Laat ons vlug gaan kijken.

Laïda Neen, laat die dolle feestvierders daar beneden maar gek doen. Ik ben nog nooit zo gelukkig geweest als nu. Dat kindje op deze kerstavond zal ik nooit vergeten. Nooit!

Fenn En zie je nu echt?

Laïda In de schapshusdts van Jens zal ik héél duidelijk dat kindje. Maar, nu... nu is alles terug grijs en grauw geworden. Maar morgen, morgen gaan we terug naar het kindje. (korte pauze) Morgen als het dag is.

(Spot langzaam uit op de twee kinderen, spot terug op de schaapsstal, moeder en kind alleen in beeld.)

Verteller Dit was het verhaal van Laïda. De Kerstavond van Laïda. Of ze nu écht gezien heeft, die avond, is niet belangrijk. Wat is écht zien. Wat is grijs een grauw?

EINDE